

**กรณีการจัดจ้าง/จัดซื้อ ราคาแพง เพราะวิธีการ
จัดซื้อ/จัดจ้างไม่ถูกต้อง**

หากดำเนินการผ่านเจ้าหน้าที่พัสดุ แบ่งสัดส่วนความรับผิด ดังนี้

- ก. คณะกรรมการพิจารณาผลฯ ร้อยละ 60
- ข. ฝ่ายพัสดุ (ตรวจสอบ/เสนอความเห็น) ร้อยละ 20
- ค. ผู้บังคับบัญชาขั้นต้น-กลาง (ผู้ผ่านงาน) ร้อยละ 10
- ง. ผู้บังคับบัญชาขั้นสูง (ผู้อนุมัติ) ร้อยละ 10

กรณีไม่ผ่านเจ้าหน้าที่พัสดุ แบ่งสัดส่วนความรับผิด ดังนี้

- ก. คณะกรรมการพิจารณาผลฯ ร้อยละ 60
- ข. ผู้บังคับบัญชาขั้นต้น-กลาง (ผู้ผ่านงาน) ร้อยละ 20
- ค. ผู้บังคับบัญชาขั้นสูง (ผู้อนุมัติ) ร้อยละ 20

กรณีไม่ผ่านเจ้าหน้าที่พัสดุ/ผู้บังคับบัญชาขั้นต้น-กลาง
แบ่งสัดส่วนความรับผิด ดังนี้

- ก. คณะกรรมการพิจารณาผลฯ ร้อยละ 60
- ข. ผู้บังคับบัญชาขั้นสูง (ผู้อนุมัติ) ร้อยละ 40

**กรณีจัดจ้างแพงเพราะกำหนดราคากลางสูงกว่า
ความเป็นจริง ยังแบ่งได้เป็น**

1. ใช้ค่า Factor F/ราคาวัสดุไม่ถูกต้อง

กรณีผ่านเจ้าหน้าที่พัสดุ แบ่งสัดส่วนความรับผิดชอบ ดังนี้

- ก. คณะกรรมการกำหนดราคากลาง ร้อยละ 70
- ข. ฝ่ายพัสดุ (ตรวจสอบ/เสนอความเห็น) ร้อยละ 15
- ค. ผู้บังคับบัญชาขั้นต้น-กลาง (ผู้ผ่านงาน) ร้อยละ 10
- ง. ผู้บังคับบัญชาขั้นสูง (ผู้อนุมัติ) ร้อยละ 5

กรณีไม่ผ่านเจ้าหน้าที่พัสดุ แบ่งสัดส่วนความรับผิดชอบ ดังนี้

- ก. คณะกรรมการกำหนดราคากลาง ร้อยละ 70
- ข. ผู้บังคับบัญชาขั้นต้น-กลาง (ผู้ผ่านงาน) ร้อยละ 20
- ค. ผู้บังคับบัญชาขั้นสูง (ผู้อนุมัติ) ร้อยละ 10

กรณีไม่ผ่านเจ้าหน้าที่พัสดุ/ผู้บังคับบัญชาขั้นต้น-กลาง
แบ่งสัดส่วนความรับผิดชอบ ดังนี้

- ก. คณะกรรมการกำหนดราคากลาง ร้อยละ 70
- ข. ผู้บังคับบัญชาขั้นสูง (ผู้อนุมัติ) ร้อยละ 30

2. กรณีคำนวณปริมาณงานผิดพลาด

คณะกรรมการกำหนดราคากลาง ร้อยละ 100

**3. กรณีไม่คัดเลือกผู้เสนอราคาต่ำสุดที่มีคุณสมบัติถูกต้องตาม
เงื่อนไขที่กำหนด แบ่งตามประเภทของวิธีการจัดซื้อจัดจ้าง**

วิธีสอบราคา แบ่งสัดส่วนความรับผิดชอบ ดังนี้

- ก. คณะกรรมการเปิดซอง ร้อยละ 60
- ข. ฝ่ายพัสดุ (ตรวจสอบ/เสนอความเห็น) ร้อยละ 15
- ค. ผู้บังคับบัญชาขั้นต้น-กลาง (ผู้ผ่านงาน) ร้อยละ 15
- ง. ผู้บังคับบัญชาขั้นสูง (ผู้อนุมัติ) ร้อยละ 10

วิธีประกวดราคา แบ่งสัดส่วนความรับผิดชอบ ดังนี้

- ก. คณะกรรมการพิจารณาผลฯ ร้อยละ 60
- ข. ฝ่ายพัสดุ (ตรวจสอบ/เสนอความเห็น) ร้อยละ 15
- ค. ผู้บังคับบัญชาขั้นต้น-กลาง (ผู้ผ่านงาน) ร้อยละ 15
- ง. ผู้บังคับบัญชาขั้นสูง (ผู้อนุมัติ) ร้อยละ 10

ทั้งนี้ หากเจ้าหน้าที่ฝ่ายพัสดุ/ผู้ผ่านงานทักท้วงแล้ว แต่ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจสั่งอนุมัติ ให้ผู้อนุมัติรับผิดชอบร้อยละ 40 (เจ้าหน้าที่พัสดุ/ผู้ผ่านงาน ไม่ต้องรับผิดชอบ)

4. ขั้นตอนการตรวจรับ กรณีการตรวจการจ้าง/ตรวจรับไม่ถูกต้อง แบ่งได้เป็น

การก่อสร้างไม่เป็นไปตามแบบรูปรายการ แบ่งกันตรงที่ว่า ผู้บังคับบัญชารู้หรือไม่รู้

กรณีข้อเท็จจริงปรากฏเป็นที่ประจักษ์ชัดแจ้งว่า ผู้บังคับบัญชามีเหตุน่าเชื่อว่า ควรจะได้รู้ถึงการตรวจรับงานไม่เป็นไปตามแบบรูปรายการ แบ่งสัดส่วนความรับผิดชอบ ดังนี้

- ก. คณะกรรมการตรวจการจ้าง ร้อยละ 30
- ข. ผู้ควบคุมงาน (ตรวจสอบ/เสนอความเห็น) ร้อยละ 50
- ค. ผู้บังคับบัญชาขั้นต้น-กลาง (ผู้ผ่านงาน) ร้อยละ 10
- ง. ผู้บังคับบัญชาขั้นสูง (ผู้อนุมัติ) ร้อยละ 10

กรณีผู้บังคับบัญชาไม่น่าจะรู้ว่าการตรวจรับงานไม่เป็นไปตามรูปแบบรายการ ผู้บังคับบัญชาไม่ต้องรับผิดชอบ แบ่งสัดส่วนความรับผิดชอบ ดังนี้

- ก. คณะกรรมการตรวจการจ้าง ร้อยละ 40
- ข. ผู้ควบคุมงาน (ตรวจสอบ/เสนอความเห็น) ร้อยละ 60

กรณีส่งของไม่ตรงตามสัญญา แบ่งกันตรงที่ว่า พิสด กับผู้บังคับบัญชารู้หรือไม่รู้

กรณีข้อเท็จจริงปรากฏเป็นที่ประจักษ์ชัดแจ้งว่า เจ้าหน้าที่ฝ่ายพัสดุ/ผู้บังคับบัญชามีเหตุน่าเชื่อว่า ควรจะได้รู้ถึงการส่งของไม่ตรงตามสัญญา แบ่งสัดส่วนความรับผิดชอบ ดังนี้

ก. คณะกรรมการตรวจรับ ร้อยละ 60

ข. ฝ่ายพัสดุ (ตรวจสอบ/เสนอความเห็น) ร้อยละ 20

ค. ผู้บังคับบัญชาขั้นต้น-กลาง (ผู้ผ่านงาน) ร้อยละ 10

ง. ผู้บังคับบัญชาขั้นสูง (ผู้อนุมัติ) ร้อยละ 10

กรณีเจ้าหน้าที่พัสดุ/ผู้บังคับบัญชาไม่น่าจะรู้ว่าการส่งของไม่ตรงตามสัญญา จึงไม่ต้องรับผิดชอบ โดยให้คณะกรรมการตรวจรับ รับผิดชอบ ร้อยละ 100

เมื่อตรวจรับแล้วก็มาดูสิว่า ผู้รับจ้างหรือผู้ขายส่งมอบงาน/ของล่าช้าหรือไม่ ถ้าล่าช้าแล้วไม่เรียกค่าปรับกรณีส่งมอบงาน/ของล่าช้า แบ่งกันตรงที่ว่า พัดอยู่กับผู้บังคับบัญชาหรือไม่

กรณีข้อเท็จจริงปรากฏเป็นที่ประจักษ์ชัดแจ้งว่า เจ้าหน้าที่พัสดุ/ผู้บังคับบัญชา มีเหตุน่าเชื่อว่า ควรจะได้รู้ถึงการส่งมอบงาน/ของล่าช้า แบ่งสัดส่วนความรับผิด ดังนี้

ก. คณะกรรมการตรวจการจ้าง/รับ ร้อยละ 70

ข. ฝ่ายพัสดุ (ตรวจสอบ/เสนอความเห็น) ร้อยละ 10

ค. ผู้บังคับบัญชาขั้นต้น-กลาง (ผู้ผ่านงาน) ร้อยละ 10

ง. ผู้บังคับบัญชาขั้นสูง (ผู้อนุมัติ) ร้อยละ 10

กรณีเจ้าหน้าที่พัสดุ/ผู้บังคับบัญชาไม่อาจทราบข้อเท็จจริงได้ว่าการส่งมอบงาน/ของล่าช้า จึงไม่ต้องรับผิดชอบ เช่น คณะกรรมการตรวจการจ้าง/ตรวจรับ ปกปิดไม่แจ้งให้ทราบ ลงนามตรวจรับ-ย้อนหลัง เป็นต้น โดยให้คณะกรรมการตรวจการจ้าง/รับ รับผิดชอบร้อยละ 100

ที่นี้ก็มาดูในเรื่องการใช้จ่ายเงินบ้าง เรื่องเงินมีทั้งที่เป็นการกระทำทุจริต การไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ ลองมาดูตัวอย่างเหล่านี้

กรณีการใช้เงินผิดระเบียบ เช่น

ไม่นำเงินรายได้เข้าบัญชีที่เกี่ยวข้องแต่นำไปใช้โดยผิดระเบียบ

กรณีเป็นเรื่องที่ผู้เสนอและผู้บังคับบัญชาปฏิบัติผิดหลักการเงิน การคลัง แบ่งสัดส่วนความรับผิด ดังนี้

- ก. ฝ่ายการเงิน ร้อยละ 20
 - ข. ผู้บังคับบัญชาชั้นต้น-กลาง (ผู้ผ่านงาน) ร้อยละ 30
 - ค. ผู้บังคับบัญชาชั้นสูง (ผู้อนุมัติ) ร้อยละ 50
- กรณีผู้อนุมัติใช้อำนาจสั่งการและเป็นผู้อนุมัติ ให้รับผิดเต็มจำนวน ร้อยละ 100 (เจ้าหน้าที่การเงิน/ผู้ผ่านงาน ไม่ต้องรับผิด)

จ่ายเงินเกินสิทธิ/ไม่มีสิทธิ/ผิดระเบียบ

กรณีมีเงินงบประมาณ/เงินราชการสำหรับใช้จ่ายแล้ว แต่จ่าย ผิดระเบียบหรือจ่ายเกินกว่าสิทธิที่ควรได้รับ แบ่งสัดส่วนความรับผิด ดังนี้

- ก. ฝ่ายการเงิน ร้อยละ 60
- ข. ผู้บังคับบัญชาชั้นต้น-กลาง (ผู้ผ่านงาน) ร้อยละ 20
- ค. ผู้บังคับบัญชาชั้นสูง (ผู้อนุมัติ) ร้อยละ 20

**ถ้าเป็นกรณีทุจริตทางการเงินหรือทรัพย์สิน
มีหลากหลายช่องทางที่ก่อทุจริตกระทำ ทั้งด้านรายรับและ
รายจ่าย**

ด้านรายรับ กรณีรับเงินแล้วนำไปใช้ส่วนตัว ซึ่งยังแบ่งได้เป็น
รับเงินแล้วไม่ออกใบเสร็จรับเงิน/แก้ไขหรือปลอมใบเสร็จรับเงิน
แบ่งสัดส่วนความรับผิด ดังนี้

- ก. ผู้ทุจริต รับผิดร้อยละ 100
- ข. ผู้เกี่ยวข้อง แบ่งสัดส่วนความรับผิด ดังนี้
 - ฝ่ายการเงิน ร้อยละ 60
 - ผู้บังคับบัญชาชั้นต้น-กลาง (ผู้ผ่านงาน) ร้อยละ 20
 - ผู้บังคับบัญชาชั้นสูง (ผู้อนุมัติ) ร้อยละ 20

ออกใบเสร็จรับเงินแล้วไม่นำเงินส่ง แบ่งสัดส่วนความรับผิด ดังนี้

- ก. ผู้ทุจริต รับผิดร้อยละ 100
- ข. ผู้เกี่ยวข้อง

กรณีคณะกรรมการเก็บรักษาเงินไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามระเบียบ
แบ่งสัดส่วนความรับผิด ดังนี้

- ก. คณะกรรมการเก็บรักษาเงิน ร้อยละ 60
- ข. ฝ่ายการเงิน ร้อยละ 20

- ค. ผู้บังคับบัญชาขั้นต้น-กลาง (ผู้ผ่านงาน) ร้อยละ 10
- ง. ผู้บังคับบัญชาขั้นสูง (ผู้อนุมัติ) ร้อยละ 10

กรณีคณะกรรมการเก็บรักษาเงินปฏิบัติหน้าที่ครบถ้วนถูกต้องตามระเบียบแล้ว จึงไม่ต้องรับผิดชอบ โดยแบ่งสัดส่วนความรับผิด ดังนี้

- ก. ฝ่ายการเงิน ร้อยละ 60
- ข. ผู้บังคับบัญชาขั้นต้น-กลาง (ผู้ผ่านงาน) ร้อยละ 20
- ค. ผู้บังคับบัญชาขั้นสูง (ผู้อนุมัติ) ร้อยละ 20

ไม่นำเงินฝากคลังหรือธนาคารให้ครบจำนวนตามระเบียบกลับมาไปใช้ส่วนตัวแบ่งสัดส่วนความรับผิด ดังนี้

- ก. ผู้ทุจริต รับผิดชอบร้อยละ 100
- ข. ผู้เกี่ยวข้อง แบ่งสัดส่วนความรับผิด ดังนี้
 - ฝ่ายการเงิน ร้อยละ 60
 - ผู้บังคับบัญชาขั้นต้น-กลาง (ผู้ผ่านงาน) ร้อยละ 20
 - ผู้บังคับบัญชาขั้นสูง (ผู้อนุมัติ) ร้อยละ 20

ถ้าเป็นเรื่องจ่ายเงิน กรณีเบิกจ่ายเงินโดยทุจริต ยังแบ่งได้เป็น

จ่ายไปโดยไม่มีหลักฐานการจ่าย แบ่งสัดส่วนความรับผิด ดังนี้

- ก. ผู้ทุจริต รับผิดชอบร้อยละ 100
- ข. ผู้เกี่ยวข้อง แบ่งสัดส่วนความรับผิด ดังนี้
 - ฝ่ายการเงิน ร้อยละ 60
 - ผู้บังคับบัญชาขั้นต้น-กลาง (ผู้ผ่านงาน) ร้อยละ 20
 - ผู้บังคับบัญชาขั้นสูง (ผู้อนุมัติ) ร้อยละ 20

ทำหลักฐานการจ่ายเท็จ แบ่งสัดส่วนความรับผิด ดังนี้

- ก. ผู้ทุจริต รับผิดชอบร้อยละ 100
- ข. ผู้เกี่ยวข้อง แบ่งสัดส่วนความรับผิด ดังนี้
 - ฝ่ายการเงิน ร้อยละ 60
 - ผู้บังคับบัญชาขั้นต้น-กลาง (ผู้ผ่านงาน) ร้อยละ 40

หากผู้อนุมัติปล่อยปละละเลยไม่ควบคุมดูแลปล่อยให้มีการทุจริต
อย่างต่อเนื่อง ให้ผู้อนุมัติรับผิดชอบด้วย โดยแบ่งสัดส่วนความรับผิด ดังนี้

ฝ่ายการเงิน ร้อยละ 60

ผู้บังคับบัญชาขั้นต้น-กลาง (ผู้ผ่านงาน) ร้อยละ 20

ผู้บังคับบัญชาขั้นสูง (ผู้อนุมัติ) ร้อยละ 20)

แก้ไขเอกสารการเบิกจ่าย แบ่งสัดส่วนความรับผิด ดังนี้

ก. ผู้ทุจริต รับผิดชอบร้อยละ 100

ข. ผู้เกี่ยวข้อง แบ่งสัดส่วนความรับผิด ดังนี้

- ฝ่ายการเงิน ร้อยละ 60

- ผู้บังคับบัญชาขั้นต้น-กลาง (ผู้ผ่านงาน) ร้อยละ 40

- หากผู้อนุมัติปล่อยปละละเลยไม่ควบคุมดูแลปล่อยให้มีการ
การทุจริตอย่างต่อเนื่อง ให้ผู้อนุมัติรับผิดชอบด้วย โดยแบ่งสัดส่วนความรับผิด
ดังนี้

ฝ่ายการเงิน ร้อยละ 60

ผู้บังคับบัญชาขั้นต้น-กลาง (ผู้ผ่านงาน) ร้อยละ 20

ผู้บังคับบัญชาขั้นสูง (ผู้อนุมัติ) ร้อยละ 20)

แก้ไขหรือเติมจำนวนเงินในเช็ค/ใบถอนเงินให้สูงขึ้น แบ่งสัดส่วน
ความรับผิด ดังนี้

ก. ผู้ทุจริต รับผิดชอบร้อยละ 100

ข. ผู้เกี่ยวข้อง กรณีผู้ลงนามในเช็ค/ใบถอนเงิน ไม่ปฏิบัติตาม
ระเบียบ เช่น ลงนามไว้ล่วงหน้าโดยยังไม่ได้กรอกจำนวนเงิน, เขียนจำนวนเงิน
โดยเว้นช่องว่างข้างหน้าไว้ให้เติมได้, ไม่มีติดคร่อมเช็คส่งจ่ายให้เจ้าหน้าที่
โดยตรง เป็นต้น ให้ผู้ลงนามในเช็ค/ใบถอนเงิน รับผิดชอบร้อยละ 100 โดยให้
รับผิดชอบคนละส่วนเท่าๆ กัน

ฝ่าฝืนกฎหมายเกี่ยวกับการจรรยาบรรณ

- กรณีพนักงานขับรถกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่าง
ร้ายแรงและฝ่าฝืนกฎหมายเกี่ยวกับการจรรยาบรรณแต่เพียงฝ่ายเดียวหรือ
โดยลำพัง ให้พนักงานขับรถรับผิดชอบร้อยละ 100

ฝ่าฝืนกฎหมายเกี่ยวกับการจรรยาบรรณและมีเหตุปัจจัยภายนอกประกอบด้วย

- กรณีมีเหตุปัจจัยภายนอกประกอบด้วย เช่น ได้รับมอบหมายให้
ปฏิบัติหน้าที่ขับรถมิได้มีตำแหน่งหน้าที่โดยตรงเป็นพนักงานขับรถ,
ไม่ชำนาญเส้นทาง, สภาพถนนหรือทัศนวิสัยไม่ดี, สภาพยานพาหนะก่อนนำ
มาใช้ไม่สมบูรณ์, หรือมีความจำเป็นเร่งด่วน เช่น พนักงานขับรถพยาบาล
ต้องรีบนำผู้ได้รับบาดเจ็บไปส่งโรงพยาบาลโดยเร็ว เป็นต้น ให้พนักงาน
ขับรถรับผิดชอบร้อยละ 75

ฝ่าฝืนกฎหมายเกี่ยวกับการจรรยาบรรณและคู่กรณีมีส่วนประมาทร่วมอยู่ด้วย

- ให้พนักงานขับรถรับผิดชอบร้อยละ 50